

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Jana Passera a Mgr. Davida Hipšra, v právní věci žalobce: **V. B.**, zastoupeného Mgr. Vlastimilem Loučkem, advokátem se sídlem Pod Nemocnicí 2381, Louny, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství**, Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 1. 2008, čj. 391/DS/08/17976/Ne, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 19. 8. 2009, čj. 42 Ca 2/2008 - 34,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d ň ě n í :

Rozhodnutím Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství ze dne 30. 1. 2008, čj. 391/DS/08/17976/Ne, bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Litvínov, odboru dopravně správního ze dne 26. 9. 2007, čj. DS/38262/2007/MKJ-8151, kterým byl žalobou uznán vinným z přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. l) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“), kterého se dopustil porušením ustanovení § 4 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), neboť dne 25. 3. 2007, v době nejméně od 8:35 hod do 9:25 hod., stál jako řidič motorového vozidla v Litvínově na ulici Bezručova v úseku, kde je to zakázáno vodorovnou dopravní značkou č. V 12c „Zákaz zastavení“. Za toto jednání byla žalobci na základě § 22 odst. 9 zákona o přestupcích uložena pokuta ve výši 2000 Kč a současně mu byla uložena povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1000 Kč.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), který ji rozsudkem ze dne 19. 8. 2009, čj. 42 Ca 2/2008 - 34, zamítl. V odůvodnění konstatoval, že pro posouzení viny a trestu není podstatná otázka existence rozhodnutí o umístění dopravní značky. Žádná právní norma nepřipouští, aby účastníci provozu na pozemních komunikacích sami hodnotili zákonnost umístění dopravních značek a teprve poté se rozhodli, zda se jimi budou řídit, či nikoliv. Soud se plně ztotožnil se závěrem žalovaného i správního orgánu prvního stupně, že žalobce je vinen spácháním ve výroku správního rozhodnutí specifikovaného přestupku. Uložená pokuta byla stanovena v mezích zákona. Žalovaný se k žalobcovým námitkám vyjádřil dostatečným způsobem. Během správního řízení bylo dostatečně prokázáno, že předmětná dopravní značka nebyla umístěna v rozhodném úseku osobou neoprávněnou a že na základě objednávky správce komunikace došlo v roce 2006 k obnově této značky. Žalobce uplatňoval námitky, které směřovaly proti umístění dopravní značky jakožto opatření obecné povahy, k čemuž je ovšem výlučně oprávněn Nejvyšší správní soud, nikoliv soud krajský.

K námitce žalobce, že předmětná dopravní značka byla provedena v rozporu s technickými normami, soud konstatoval, že žalobce v průběhu správního řízení a ani v rámci žaloby nespecifikoval, v čem onen rozpor spatřuje. Až při ústním jednání k dotazu soudu sdělil, že se domnívá, že dopravní značka nebyla vyhotovena a umístěna v souladu s technickými normami, jako je např. norma T 133, a že musí být doplněna i svislou dopravní značkou. Soud považuje za dostatečné vyjádření žalovaného, že uvedená dopravní značka může být umístěna i na obrubníku vedle vozovky a že byla obnovena odbornou společností. Navíc ze žádného předpisu nevyplývá, že vodorovná dopravní značka č. V 12c musí být doplněna i svislou dopravní značkou „zákaz zastavení“. Existence předmětné dopravní značky je jednoznačně patrná z přiložené fotodokumentace. Krajský soud dále konstatoval, že žalovaný sice ve svém rozhodnutí zmiňuje porušení § 25 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu, aniž by bylo porušení tohoto ustanovení zmiňováno kdykoliv dříve v průběhu správního řízení, ovšem porušení daného ustanovení není žalobci kladeno za vinu, není za něj sankcionován a ani nebylo považováno za přítěžující okolnost při stanovování sankce. Soud nepovažuje postup žalovaného za vhodný, na druhou stranu se nejedná o pochybení, které by mohlo mít za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé. Soud konečně nepřisvědčil ani námitce vztahující se k příkladům poškození jiných účastníků silničního provozu za shodný přestupek na předmětném místě, a to z důvodu, že prokázání dřívější existence dopravní značky je pro posouzení viny za přestupek zcela irrelevantní.

Žalobce (stěžovatel) brojil proti zamítavému rozhodnutí krajského soudu kasační stížností, v níž uplatnil stížní důvod ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“), tj. nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky. Stěžovatel se domnívá, že pro danou věc je ústředním problémem to, zda se jednalo o platnou dopravní značku či nikoliv. Pro platnost dopravní značky musí být splněny tři podmínky, a sice o stanovení místní úpravy provozu na pozemních komunikacích musí rozhodnout příslušný orgán, a to zákonem stanoveným způsobem a postupem, přičemž provedení dopravní značky musí odpovídat zákonným i podzákonným normám. *A contrario* platí, že účastník provozu není povinen se řídit neplatnými dopravními značkami. Správní orgány neprokázaly existenci rozhodnutí podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu, resp. podle předcházející právní úpravy. Neprokázaly tedy, že by se v daném případě jednalo o platnou dopravní značku. K tomu stěžovatel odkázal na sdělení Městského úřadu Litvínov, odboru dopravně správního ze dne 16. 5. 2007, v němž je uvedeno, že tento odbor nemůže stěžovateli dát přesnou odpověď, kdo a kdy příslušné značení stanovil. Stěžovatel nesouhlasí ani s tím, že v roce 2006 došlo na základě objednávky správce komunikace k obnově této značky. V předmětné objednávce je totiž výslovně objednána dopravní značka

č. V 12a, a nikoliv č. V 12c, není v ní specifikováno místo, kde má být dopravní značka umístěna a jaká má být její délka; k řádné obnově tedy nedošlo. Stěžovatel má dále za to, že technické provedení předmětné značky není v souladu s příslušnými technickými normami. Ačkoliv tuto námitku uvedl ve správním řízení a poté i v podané žalobě a při jednání před soudem, příslušné orgány se s ní nevyřádaly.

Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s rozhodnutím krajského soudu, a proto navrhnul zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Pro posouzení stěžovatelových námitek je rozhodné, že se v dané věci jedná o přestupkové řízení, ve kterém se zjišťuje, zda obviněný skutečně naplnil znaky skutkové podstaty posuzovaného přestupku, zda je za přestupek odpovědný a nakonec se v něm rozhoduje o trestu za spáchaný protiprávní čin. Během správního řízení bylo prokázáno, že stěžovatel jakožto řidič zastavil a stál se svým vozidlem v úseku, kde je to zakázáno vodorovnou značkou č. V 12c „Zákaz zastavení“, vyznačenou žlutou souvislou čarou na obrubníku vedle vozovky. Tímto jednáním naplnil skutkovou podstatu přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích ve smyslu § 22 odst. 1 písm. l) zákona o přestupcích ve spojení s § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. Za jeho spáchání mu byla uložena pokuta v zákonném rozpětí vymezeném v § 22 odst. 9 zákona o přestupcích. Zastavení v úseku, kde je to zakázáno, stěžovatel ostatně nepopíral a nebrojil ani proti výši či druhu uložené sankce.

S ohledem na závěry Nejvyššího správního soudu vyslovené v rozhodnutích ze dne 27. 9. 2005, čj. 1 Ao 1/2005 - 98 a ze dne 7. 1. 2009, čj. 2 Ao 3/2008 - 100, (všechna rozhodnutí soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), lze pro nyní souzenou věc konstatovat, že zákazová dopravní značka č. V 12c „Zákaz zastavení“ je opatřením obecné povahy, jelikož naplňuje jeho materiální znaky. Je tudíž správním aktem, kterému svědčí presumpce správnosti. To znamená, že se na dopravní značku musí nahlížet jako na zákonnou, dokud není prokázán opak, tedy až do okamžiku, kdy k tomu příslušný orgán vysloví její nezákonnost. K tomu ovšem v době spáchání přestupku a dle obsahu správního spisu ani následně nedošlo. Z ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, jehož porušení bylo stěžovateli dáвано za vinu, jednoznačně plyne, že účastník provozu na pozemních komunikacích je povinen se řídit mimo jiné i dopravními značkami. S ohledem na zásadu *ignorantia legis non excusat* se přitom nemůže ospravedlňovat, že neví, co daná značka symbolizuje a k čemu jej zavazuje. Z fotodokumentace přiložené ve spisu navíc plyne, že předmětná značka byla jasně a plně viditelná, nebyla kupř. zakrytá spadaným listím či nánosem sněhu. Stěžovatel z ní nikterak nemohl vyvodit, že by se mohlo jednat o značku, kterou by nebylo třeba respektovat. Pokud by však skutečně nějaké pochybnosti měl, jednalo by se toliko o jeho soukromý názor, který mu však neumožňuje porušovat veřejnoprávní pravidla. Ze zákona o silničním provozu, prováděcích předpisů ani z jiných právních předpisů nelze dovodit, že by účastník provozu na pozemních komunikacích sám mohl činit soudy o zákonnosti dopravní značky a na základě svého hodnocení se rozhodnout, zda se zákazem vyjádřeným danou značkou bude či nebude řídit (k tomu srov. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, ze dne 17. 10. 2007, čj. 54 Ca 4/2007 - 146 nebo usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 1. 1998, sp. zn. I. ÚS 263/97, <http://nalus.usoud.cz>).

Stěžovatel nadto nepředestřel jediný konkrétní či rozumný důvod, ze kterého by alespoň hypoteticky mohl v okamžiku spáchání přestupku vyvodit, že se jedná o dopravní značku, kterou by se nemusel řídit. Jak plyne z úředního záznamu Policie České republiky ze dne 27. 3. 2007, stěžovatel se na místě k posuzovanému skutku a k možnému vyřešení věci v blokovém řízení vyjádřil tak, že „*přijel večer a nebylo kde zaparkovat, a že městskou policii neuznává.*“ Stěžovatelovo jednání nemůže být ospravedlněno nedostatkem parkovacích míst, což je ostatně problém každého většího města. Ze správního spisu rovněž plyne, že stěžovatel, který má bydliště v ulici, v níž došlo ke spáchání řešeného přestupku, je dobře obeznámen s dopravní situací a značením v tomto místě. Je tudíž vysoce pravděpodobné, že věděl, že v daném úseku nesmí zastavit, a to již předtím, než na něj v době spáchání přestupku přijel. K tomu lze poukázat na rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 26. 8. 2009, čj. 1 As 57/2009 - 51, dle kterého se účastník silničního provozu musí řídit dopravním značením, a to i tehdy, „*když se mu to jeví jako nevhodné, nepohodlné či neúčelné. Porušení povinnosti řídit se dopravním značením není přestupkem pouze v případě okolností upravených v příslušných právních předpisech, tedy mj. v případě krajní nouze či nutné obrany (§ 2 odst. 2 zákona o přestupcích)*“. Taková situace ovšem v dané věci nenastala a stěžovatel ji ani netvrdil.

Na tomto místě odkazuje Nejvyšší správní soud dále na ustanovení § 78 odst. 2 zákona o silniční dopravě, dle kterého se dopravní značky smějí užívat jen v takovém rozsahu a takovým způsobem, jak to nezbytně vyžaduje bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích nebo jiný důležitý veřejný zájem. Nejvyšší správní soud v již zmiňovaném rozhodnutí čj. 2 Ao 3/2008 - 100 konstatoval, že „*smysl umístění dopravních značek nemůže být samoučelný či dokonce šikanózní, nýbrž že musí být racionální a opodstatněný některým z uvedených legitimních důvodů. Pokud takový důvod neexistuje, jedná se o dopravní značku umístěnou protizákonně.*“ Pokud by stanovení zákazu zastavení při vjezdu do areálu mateřské školy na ul. Bezručova nesplňovalo podmínky vymezené v uvedeném ustanovení, a tudíž by se jednalo o nezákonně umístěnou dopravní značku, právní řád poskytuje možnost, jak se domoci zjednání nápravy. Děje se tak ovšem ve zcela jiném řízení než je rozhodování o přestupcích, přičemž tato řízení nelze zaměňovat. Jak již bylo uvedeno výše, zákazová dopravní značka je opatřením obecné povahy, o jejímž zrušení není oprávněn rozhodovat správní orgán v řízení o přestupku, krajský soud a není k tomu příslušný ani Nejvyšší správní soud v rozhodování o důvodnosti této kasační stížnosti. Soudní řád správní totiž obsahuje vlastní procesní režim řízení o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části, a to postupem dle § 101a - § 101d s. ř. s.

V tomto směru tak lze uzavřít, že otázka existence rozhodnutí o umístění dopravní značky není pro posouzení viny a trestu za spáchání dopravního přestupku podstatná. Námitky stěžovatele nesměřovaly proti způsobu zjištění spáchání přestupku nebo vedení či výsledku přestupkového řízení. Informace, které stěžovatel či správní orgán prvního stupně předložili pro podporu svých argumentů o nezákonnosti či zákonnosti dopravní značky, nejsou pro přestupkové řízení významné. Krajský soud tedy nastolenou právní otázku posoudil správně.

Co se týče tvrzení, že se krajský soud ani správní orgány nevypořádaly s námitkou, dle které není technické provedení dopravní značky v souladu s příslušnými technickými normami, ani tou se tedy nemůže Nejvyšší správní soud zabývat. Takto vznesená žalobní námitka je natolik nekonkrétní, že bez jejího zpřesnění v zákonem stanovené lhůtě se k ní nelze konkrétně vyjádřit. Krajský soud konstatacím o její nedůvodnosti, s odkazem na obecné vyjádření žalovaného správního orgánu, nikterak nepochybil ani nezatížil rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti. Stěžovatel až během ústního jednání u krajského soudu, tedy až v době po uplynutí lhůty ve smyslu § 71 odst. 2 s. ř. s., odkázal na normu T 133, ovšem opětovně v obecné rovině neumožňující soudu konkrétní argumentaci. S ohledem na závěry vyslovené v rozsudku zdejšího soudu ze dne 16. 9. 2008, čj. 8 Afs 91/2007 - 407, není ostatně ani možné,

aby žalobce po uplynutí lhůty pro podání žaloby, například při jednání soudu, přiřazoval nekonkrétnímu žalobnímu bodu zcela konkrétní námitku, do té doby na soud nevznesenou.

Na základě shora uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že stěžovatelem uplatněné kasační námitky nejsou důvodné a přitom neshledal jiné vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Proto kasační stížnost v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu podle obsahu spisu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. března 2010

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu